

14/03/2016

Història de la vegetació i ús del territori durant el Neolític a l'Estany de Banyoles

A través de l'estudi de la successió de vegetació i dades sedimentològiques, geoquímiques i geomorfològiques provinents de l'Estany de Banyoles (Girona), una recerca ha demostrat que l'Holocè mitjà va estar marcat per canvis climàtics d'aridesa i refredament i per l'ús territorial propi del neolític. La informació obtinguda és útil per a comprendre l'evolució ambiental i la història de la vegetació durant aquesta era i els rols que han tingut les progressives variacions climàtiques i la influència humana en tot plegat.

Àrea de l'Estany de Banyoles.

Malgrat tractar-se d'un període climàtic relativament estable en comparació amb el període anterior, l'Holocè va ser afectat per diverses oscil·lacions de refredament i aridesa. Tanmateix, les activitats humanes han de ser contemplades per tal de comprendre els

canvis mediambientals ocorreguts des de l'Holocè mitjà.

Aquest article presenta una anàlisi d'alta resolució del pol·len, sedimentologia i macrorestes botàniques d'un registre procedent de la vora de l'Estany de Banyoles (Girona). Aquesta seqüència aporta dades d'alta resolució sobre la successió en la vegetació durant l'Holocè mitjà (ca. 8.9-3.35 cal ka BP), així com també dades sedimentològiques, geoquímiques i geomorfològiques que es relacionen amb canvis mediambientals de causa climàtica i antròpica. Els processos de desforestació van afectar el desenvolupament natural de la vegetació durant el Neolític antic (7.25-5.55 cal ka BP) i el Neolític final (5.17-3.71 cal ka BP), en el context de la resiliència dels boscos de caducifolis davant les oscil·lacions de refredament i aridesa.

L'ús del territori durant el Neolític va representar un moment clau en l'increment del grau d'impacte humà sobre el medi. La desforestació i el manteniment de les obertures en el bosc durant el Neolític antic mostren una explotació intensiva de llarga durada en aquest període. Posteriorment, durant el Neolític final, processos curts de desforestació relacionats amb episodis de foc mostren una major mobilitat en els patrons d'assentament i la pràctica de la tala i crema.

Els canvis en les dinàmiques de sedimentació i en el nivell de l'aigua van causar l'emergència de terra als marges de l'estany, on es va establir un dens bosc de ribera a partir del 5.55 cal ka BP. En definitiva, en un context de progressiva aridificació, l'ús neolític del territori va jugar un paper clau en l'evolució mediambiental i en la història de la vegetació.

Aquesta investigació s'ha portat a terme en el marc dels projectes 'Organización social de las primeras comunidades agrícola-ganaderas a partir del espacio doméstico: Elementos estructurales y áreas de producción y consumo de bienes (HAR2012-38838C02-01)/Arquitectura en madera y áreas de procesado y consumo de alimentos (HAR2012-38838-C0202)', finançat pel Ministerio de Economía y Competitividad - Subdirección General de Proyectos de Investigación i 'La Draga en el procés de neolitització del nord est peninsular (2014/100822)' finançat per la Generalitat de Catalunya. A més, aquesta investigació s'ha portat a terme en el marc del grup de recerca AGREST (2014 SGR 1169 521704).

Jordi Revelles

Departament de Prehistòria

Jordi.Revelles@uab.cat

Referències

[View low-bandwidth version](#)